

Kunnanvaltuusto

Aika 10.11.2022 klo 16:53 - 19:32

Paikka Vaalan kunnanvirasto, valtuustosali/Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 102	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 103	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 104	Kokouksen esityslistan hyväksyminen	6
§ 105	Kotouttamisohjelman 2020-2024 päivittäminen	7
§ 106	Sote-aseman maarakennustöiden kilpailuttaminen	10
§ 107	Lainatakauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Vaalan Niskalle	13
§ 108	Vaalan kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2023	21
§ 109	Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2023	23
§ 110	Ilmoitusasiat	28
§ 111	Muut mahdolliset asiat	29

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Välinen Pekka	17.00 - 19.32	Puheenjohtaja	
	Rovio Pauliina	16.54 - 19.32	1.	
			Varapuheenjohtaja	
	Hiltunen Marko	16.53 - 19:32	2.	
			Varapuheenjohtaja	
	Halonen Matti	16.59 - 19:32	Jäsen	
	Hannukainen Esa	17.01 - 19.32	Jäsen	
	Hiltunen Maarit	16.53 - 19:32	Jäsen	
	Karjalainen Esa	16.58 - 17.31	Jäsen	
		18.19 - 19:32		
	Kivioja Heikki	17.00 - 19.32	Jäsen	
	Kylmänen Tiina	16.53 - 19:32	Jäsen	
	Leinonen Aino	17.02 - 19.32	Jäsen	
	Leinonen Jenna	16.54 - 19:32	Jäsen	
	Leinonen Tapio	17.01 - 19.32	Jäsen	
	Mustonen Osmo	16.56 - 19.32	Jäsen	
	Pärkkä Leena-Kaisa	16.57 - 19.32	Jäsen	
Muu	Ratava Lauri	17.04 - 17.31	Neuvoston edustaja	
		19.00 - 19:32		
	Raiskila Miira	16.56 - 19.32	Esittelijä	
	Niskanen Ari	16.53 - 19.32	Pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Suorsa Pirre	16:53 - 19:32	Neuvoston edustaja	

Allekirjoitukset

Pekka Välinen
puheenjohtaja

Ari Niskanen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

102 - 111

Pöytäkirjan tarkastus

Sähköisesti Vaalassa 14.11.2022

Maarit Hiltunen
pöytäkirjantarkastaja

Heikki Kivioja
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.vaala.fi 15.11.2022

Kunnanvaltuusto

§ 102

10.11.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kvalt 10.11.2022 § 102

Kunnanvaltuuston kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouksessa on saapuvilla vähintään 2/3 valtuutetuista ja kokous on kutsuttu koolle kuntalain, hallintosäännön ja kunnanvaltuuston elokuussa 2021 tekemän päätöksen mukaisesti. Valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

Kutsu kunnanvaltuuston kokoukseen on julkipantu kunnan ilmoitustaululle 3.11.2022, jolloin se on julkaistu kunnan kotisivulla ja lähetetty kunnanvaltuuston jäsenille sekä varavaltuutettujen määrästä riippuen enintään kolmelle varavaltuutetulle kustakin puolueesta, kunnanhallituksen jäsenille ja kunnanjohtajalle. Kutsu on julkaistu Tervareitissä 10.11.2022.

Päätös: Hyväksyttiin

Kunnanvaltuusto

§ 103

10.11.2022

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kvalt 10.11.2022 § 103

Kunnanvaltuusto valitsee kaksi kokouksessa saapuvilla olevaa valtuutettua toimimaan kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajina ja he toimivat samalla ääntenlaskijoina.

Aikaisemmin kunnanvaltuusto on valinnut pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat vuorotellen kunnanvaltuuston aakkosellisen nimenhuutoluettelon mukaisessa järjestyksessä. Tämän käytännön mukaan pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Maarit Hiltunen ja Esa Karjalainen. Pöytäkirja tarkastetaan 14.11.2022.

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Maarit Hiltunen ja Heikki Kivioja.

Kunnanvaltuusto

§ 104

10.11.2022

Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Kvalt 10.11.2022 § 104

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja:

Kunnanvaltuusto hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Päätös: Hyväksyttiin

Hyvinvointilautakunta	§ 102	10.10.2022
Kunnanhallitus	§ 236	18.10.2022
Kunnanvaltuusto	§ 105	10.11.2022

Kotouttamisohjelman 2020-2024 päivittäminen

Hyvltk 10.10.2022 § 102

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Pirjo Nikula

Kotoutumista edistävä laki (1386/2010) määrittelee kunnan vastuuksi kotouttamisohjelman laatimisen. Kunta vastaa myös ohjelman toimeenpanosta, kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta. Toimenpiteet ja palvelut suunnitellaan siten, että niiden avulla voidaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti edistää ja tukea maahanmuuttajien kotoutumista. Vaalan kunta tarjoaa maahanmuuttajille samoja peruspalveluja, joita tarjotaan kaikille kuntalaisille. Kotouttamisen keskeisenä tavoitteena on maahanmuuttajien integroituminen kaikkiin kunnan peruspalveluihin mahdollisimman pian, huomioiden erityispalvelut, joita maahanmuuttaja tarvitsee kyetäkseen saavuttamaan ja käyttämään tasavertaisesti olemassa olevia palveluita.

Kotouttamisohjelman päivittäminen on tullut ajankohtaiseksi Tilapäistä suojelua hakevien ja saavien väliaikaiseen suojeluun liittyvän asetuksen toteuttamiseksi. Kuntamalli Ukrainasta paenneiden auttamiseksi otettiin EU:ssa käyttöön tilapäisen suojelun direktiivi 4.3.2022. Suomi ja muut EU-maat alkoivat myöntää tilapäistä suojelua Ukrainasta sotaa pakeneville henkilöille. Ukrainan kansalaiset saavat oleskella ja liikkua EU:ssa viisumivapaasti biometrisellä passilla 90 vuorokautta. Kuntamallin tarkoituksena on mahdollistaa tilapäistä suojelua hakevien ja saavien henkilöiden majoittuminen siellä, mihin he ovat asettautuneet Suomeen saapuessaan. Kuntamallissa kunnille korvataan sovittujen majoitus- ja ohjauspalveluiden tuottamisesta 1.5. 2022 lähtien. Korvaukset perustuvat lakiin kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta (746/2011). Vaalan kunta on laatinut sopimuksen kuntamallin mukaisesta toiminnasta ja vastaanottopalveluiden tuottamisesta Ruukin vastaanottokeskuksen kanssa lokakuun alussa 2022.

Hyvinvointilautakunta	§ 102	10.10.2022
Kunnanhallitus	§ 236	18.10.2022
Kunnanvaltuusto	§ 105	10.11.2022

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Nikula Pirjo

Hyvinvointijohtaja:
Hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen
kunnanvaltuustolle kotouttamisohjelman 2020-2024 päivitetyn version
hyväksymistä

Päätös: Hyväksyttiin

Khall 18.10.2022 § 236

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Pirjo Nikula, 0400 855 925, pirjo.nikula@vaala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle kotouttamisohjelman
2020-2024 päivitetyn version hyväksymistä.

Päätös: Hyväksyttiin

Kvalt 10.11.2022 § 105

184/04.03.01.00/2022

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Pirjo Nikula, 0400 855 925, pirjo.nikula@vaala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Hyvinvointilautakunta	§ 102	10.10.2022
Kunnanhallitus	§ 236	18.10.2022
Kunnanvaltuusto	§ 105	10.11.2022

Päätösehdotus

Kunnanhallitus: Kunnanvaltuusto hyväksyy päivitetyn kotouttamisohjelman 2020-2024

Päätös: Hyväksyttiin

Kunnanhallitus	§ 208	12.09.2022
Kunnanhallitus	§ 255	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 106	10.11.2022

Sote-aseman maarakennustöiden kilpailuttaminen

Khall 12.09.2022 § 208

Valmistelija

Tekninen johtaja Matti Kaikkonen, 0400 855 954, matti.kaikkonen@vaala.fi
Kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400 855 920, miira.raiskila@vaala.fi.

Vaalan taajaman korttelin 79 asemakaavaa osoitteessa Vaalantie 40 on tavoitteena muuttaa siten, että olemassa oleville toiminnoille tutkitaan soveltuvat kaavamerkinnot ja alueelle suunnitellulle uudelle sote-keskukselle varataan tontti ja rakennusala. Vapaaksi jääville alueille tutkitaan sopivat käyttötarkoitukset. Sote-keskuksen vaatimat liittymät maantielle selvitetään työn yhteydessä.

Sote-toiminnot ovat muutosvaiheessa: hyvinvointialueen perustaminen vuoden 2022 alusta ja siirtyminen kunnalta hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Muutosvaihe on hidastanut kunnan suunnitellun uuden sote-keskuksen rakentamispäätöstä.

Vaalan sote-aseman rakennusurakan alustava kilpailutusaika on loka-joulukuun 2022 aikana. Maarakennustyöt on hyvä saada käyntiin jo syksyllä 2022 sulan maan aikana, jotta urakan valmistuminen ei viivästy.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanhallitus päättää, että

1. maarakennustyöt kilpailutetaan erillään kokonaisurakasta mahdollisimman pikaisesti ja
2. että loppu-urakka kilpailutetaan aikaisemman aikataulun mukaisesti loka-joulukuun 2022 aikana ja
3. että laaditaan urakoiden yhteensovitus varten erillinen urakkarajaliite.

Päätös: Hyväksyttiin

Kunnanhallitus	§ 208	12.09.2022
Kunnanhallitus	§ 255	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 106	10.11.2022

Khall 02.11.2022 § 255

Valmistelija

Tekninen johtaja Matti Kaikkonen, 0400 855 954, matti.kaikkonen@vaala.fi
Rakennusmestari Pentti Väänänen, 0400 855 958, pentti.vaananen@vaala.fi

Cloudiassa, julkisessa hankintasovelluksessa, on ollut 27.9.2022 – 11.10.2022 avoinna tarjouspyyntö Vaalan sote-aseman maanrakennustöiden hankintaan. Ilmoitus on julkaistu myös Hilmassa, julkisten hankintojen ilmoituskanavalla (nro.2022-109313). Määräaikaan mennessä tarjouksia tuli 5 kpl. Hankintamenettelynä on kansallisen kynnysarvon ylittävä avoin menettely. Julkista hankintaa koskevat tarjoukset sekä muut hankintaa koskevat asiakirjat ovat salassa pidettävää tietoa ja tulevat julkisiksi vasta, kun sopimus on tehty (Julkisuuslaki 7 5 2 momentti). Määräaikaan (11.10.2022 klo 12) mennessä saapuneet tarjoukset: Kainuun Sora Oy, M.J. Moilanen Oy, Maanrakennus J Päckilä Oy, Ponnari Oy ja Saramachine Oy.

Tarjousten avaamisesta on laadittu pöytäkirja (liitteenä). Kaikki viisi tarjousta täyttivät tarjouspyynnössä ilmoitetut kelpoisuusvaatimukset. Kaikki tarjoukset arvioitiin tilaajan ja Welado Oy:n edustajien toimesta hankintailmoituksessa ilmoitettujen kriteereiden perusteella.

Selonottoneuvottelu käytiin halvimman tarjouksen tehneen Ponnari Oy:n kanssa 21.10.2022 klo 12. Selonottoneuvottelun pöytäkirja on kokouspykälän liitteenä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se

1. valitsee sote-aseman maanrakennusurakoitsijaksi halvimman tarjouksen jättäneen Ponnari Oy:n
2. valtuuttaa teknisen osaston laatimaan ja allekirjoittamaan urakkasopimuksen

Kunnanhallitus	§ 208	12.09.2022
Kunnanhallitus	§ 255	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 106	10.11.2022

3. päättää perustaa sote-asemaa varten uuden investointien kustannuspaikan ja varaa sinne 175 000 euron määrärahan.

Päätös: Hyväksyttiin

Kvalt 10.11.2022 § 106

29/10.03.02.00/2020

Valmistelija Tekninen johtaja Matti Kaikkonen, 0400 855 954, matti.kaikkonen@vaala.fi
Rakennusmestari Pentti Väänänen, 0400 855 958, pentti.vaananen@vaala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Päätösehdotus Kunnanhallitus:
Kunnanvaltuusto
1. valitsee sote-aseman maanrakennusurakoitsijaksi halvimman tarjouksen jättäneen Ponnari Oy:n
2. valtuuttaa teknisen osaston laatimaan ja allekirjoittamaan urakkasopimuksen 3. päättää perustaa sote-asemaa varten uuden investointien kustannuspaikan ja varaa sinne 175 000 euron määrärahan.

Päätös: Hyväksyttiin

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

Lainatakauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Vaalan Niskalle

Khall 14.06.2022 § 155

Valmistelija

Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400 855 924, ari.niskanen@vaala.fi

Kiinteistö Oy Vaalan Niska on käynnistänyt vuoden 2022 alussa rivitalojen uudistuotannon Vaalan Sahanrantaan. Rakennuttajakonsulttina toimii Ramboll CM Oy. Rivitalojen alustava tarve on 1100 kem2:lle, jolloin rivitaloja rakennetaan 2 kpl. Lopullinen asuinhuoneistojen laatu- ja määrätarve tarkentuu hankesuunnittelussa, joka valmistuu elokuun 2022 puoliväliin mennessä.

Hankkeen suunnittelukilpailut on käyty arkkitehti- ja pääsuunnittelun, rakennesuunnittelun, pohjarakenne-, LVIA-suunnittelun ja sähkösuunnittelun osalta ajalla 25.4.2022 – 11.5.2022. Suunnittelijoiksi valittiin Kiinteistö Oy Vaalan Niskan hallituksen kokouksessa 16.5.2022 seuraavat konsultit (hinnat alv 0%):

- arkkitehti- ja pääsuunnittelija Arkkitehtitoimisto On Oy, 28 400 €
- rakennesuunnittelija Ouplan Oy, 20 400 €
- LVIA-suunnittelija Tekpro Oy, 14 950 €
- sähkösuunnittelija Tekpro Oy, 9 999 €
- pohjarakennesuunnittelija, Geopalvelu Oy, 9 950 €

Rakennuttamisen ja suunnittelun yhteiskustannukset ovat 164 699 €, alv 0%. Kiinteistö Oy Vaalan Niska on tiedustellut lainatarjouksia, ja ainoastaan Kuntarahoitus Oyj:n kanssa lainaneuvottelut ovat edenneet. Lainan saannin ehtona on Vaalan kunnan 100 % myöntämä omavelkainen takaus.

Hankkeen kustannukset kertyvät sen edetessä. Maksuerät etenevät siten, että suunnittelun osalta hankkeen kustannuksista on maksettu ennen rakentamisen aloitusta 80%-90 %. Rakennusurakka alkaa maaliskuussa 2023

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

ja urakan arvioitu valmistumisaika on 12/2023. Pihatöiden vastaanotto on ajoitettu kesälle 2024. Rakennusurakasta on maksettuna 95 % 12/2023 mennessä.

Kiinteistö Oy Vaalan Niskan hallitus on 29.04.2022 pidetyssä kokouksessaan linjannut, että se päättää hakea kunnan lainatakausta kerralla koko hankkeelle. Lainatakaukselle arvioidaan riskivaraus muutos- ja lisätöitä sekä äkillisiä kustannusten nousuja varten. Uudistuotannon lainatakauksen määrä on siten 4 000 000 euroa.

Tämän lisäksi takausta haetaan myös tuleville korjauslainoille. Korjausvelkaa on paljon ja välttämättömiä korjauksia joudutaan lähiaikoina suorittamaan enemmän. Yhtiön rakennuksilla on edessä mm. vesikatto-, perustus-, LVIS- ja pintaremontteja, mikä on seurausta siitä, että kyseiset rakenteet, rakennusosat ja laitteet ovat tulleet elinikänsä päähän jo vuosia siten.

On huomioitavaa, ettei uudiskohteiden neliövuokrahintaa saada riittävän korkeaksi, jotta kohteet eivät tuottaisi tappiota. Näin ollen on riski, että kunta joutuu rahoittamaan lähivuosina tytäryhtiötä.

Kiinteistö Oy Vaalan Niska teettää kohteilleen kesällä 2022 5-vuotiskorjaustarveselvitykset, joiden perusteella ohjelmoidaan kiireellisyysjärjestyksessä tehtävät välttämättömimmät korjaukset 5 vuoden sisällä. Korjauksia varten on annettava arvio lainamäärästä, joka 5 vuoden sisällä käytetään peruskorjauksiin. Tämä lainamäärä, joka tällä hetkellä tarvitaan, on 1 000 000 euroa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanjohtaja:

1. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta takaa Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainat (4 000 000 €) liittyen kahden rivitalon uudistuotannon rakennuttamis-, suunnittelu- ja urakkakustannuksiin.

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

2. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta antaa lainan takauksen tulevia korjauslainoja varten (1 000 000 €).
3. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta perii vuosittain takausprovisiota 0,5 - 1,5 % verran lainasummasta. Takausprovisio peritään jäljellä olevasta lainapääomasta.

Esa Karjalainen ja Lauri Ratava ilmoittivat esteellisyydestään ja poistuivat kokouksesta osallisuusjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.47-16.55.

Kunnanhallituksen 1. varapuheenjohtaja Osmo Mustonen toimi kokouksen puheenjohtajana asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös: Hyväksyttiin

Kvalt 22.06.2022 § 70

Valmistelija Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400 855 924, ari.niskanen@vaala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanhallitus:

Kunnanvaltuusto päättää

1. kunta takaa Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainat (4 000 000 €) liittyen kahden rivitalon uudistuotannon rakennuttamis-, suunnittelu- ja urakkakustannuksiin.
2. kunta antaa lainan takauksen tulevia korjauslainoja varten (1 000 000 €).
3. kunta perii vuosittain takausprovisiota 0,5 - 1,5 % verran lainasummasta. Takausprovisio peritään jäljellä olevasta lainapääomasta.

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

Esa Karjalainen ilmoitti esteellisyydestään ja poistui kokouksesta osallisuusjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.16-17.29. Karjalainen vastasi valtuuteun kysymykseen asiantuntijan roolissa klo 17.22-17.25.

Päätös: Hyväksyttiin

Khall 18.10.2022 § 239

Valmistelija

Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400 855 924, ari.niskanen@vaala.fi

Kunnanvaltuusto päättänyt kokouksessaan 22.6.2022 70§, että kunta takaa Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainat (4 000 000 €) liittyen kahden rivitalon uudistuotannon rakennuttamis-, suunnittelu- ja urakkakustannuksiin.

Valtuusto päätti myös, että kunta antaa lainan takauksen tulevia korjauslainoja varten (1 000 000 €). Samassa pykälässä valtuusto päätti myös vuosittaisesta takausproviisiosta.

Kuntarahoitus pyytää vielä kuntaa tämentämään päätöstään, jonka vuoksi asia tulee käsitellä uudestaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. kunta antaa 100 % omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainaan kuntarahoitukselle (4 000 000 €) liittyen kahden rivitalon uudistuotannon rakennuttamis-, suunnittelu- ja urakkakustannuksiin. Takaus kattaa luoton pääoman, korot sekä muut kulut. Takaus on voimassa 40 vuotta. Lainan takaus on lainansaajalle ehdoton.

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

2. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta antaa 100 % omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainaan kuntarahoitukselle (1 000 000 €) tulevia korjauslainoja varten. Takaus kattaa luoton pääoman, korot sekä muut kulut. Takaus on voimassa 40 vuotta. Lainan takaus on lainansaajalle ehdoton.
3. Kunnanhallitus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta perii vuosittain takausprovisiota 0,5 - 1,5 % verran lainasummasta. Takausprovisio peritään jäljellä olevasta lainapääomasta.
4. Kunnanhallitus päättää, että hallintojohtaja voi allekirjoittaa kunnan puolesta takaukseen liittyvät asiakirjat.
5. esittää valtuustolle, että Kiinteistö Oy Vaalan Niska voi hyödyntää lyhennysvapaata jaksoa lainan alussa. Se voi olla maksimissaan kolme (3) vuotta.

Esa Karjalainen poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Osmo Mustonen toimi pykälän ajan puheenjohtajana. Heikki Kivioja osallistui kokoukseen Karjalaisen varajäsenenä.

Päätös: Hyväksyttiin

Khall 02.11.2022 § 257

Valmistelija

Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400 855 924, ari.niskanen@vaala.fi

Päätöksessä olevan asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta säädetään hallintolain 8 luvussa.

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

Viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:

- päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen
- päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen
- päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe tai
- asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Uuden päätöksen tiedoksisaannista alkaa kulua uusi muutoksenhakuaika.

Edelliseen käsittelyyn osallistui erehdyksessä jäävi henkilö.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. kunta antaa 100 % omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainaan kuntarahoitukselle (4 000 000 €) liittyen kahden rivitalon uudistuotannon rakennuttamis-, suunnittelu- ja urakkakustannuksiin. Takausta kattaa luoton pääoman, korot sekä muut kulut. Takausta on voimassa 40 vuotta. Lainan takauksella on lainansaajalle ehdoton.
2. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta antaa 100 % omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainaan kuntarahoitukselle (1 000 000 €) tulevia korjauslainoja varten. Takausta kattaa luoton pääoman, korot sekä muut kulut. Takausta on voimassa 40 vuotta. Lainan takauksella on lainansaajalle ehdoton.
3. Kunnanhallitus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta perii vuosittain takausprovisiota 0,5 - 1,5 % verran lainasummasta. Takausprovisio peritään jäljellä olevasta lainapääomasta.

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

4. Kunnanhallitus päättää, että hallintojohtaja voi allekirjoittaa kunnan puolesta takaukseen liittyvät asiakirjat.
5. esittää valtuustolle, että Kiinteistö Oy Vaalan Niska voi hyödyntää lyhennysvapaata jaksoa lainan alussa. Se voi olla maksimissaan kolme (3) vuotta.

Esa Karjalainen poistui kokouksesta yhteistöjäävinä klo 17.52 asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi eikä hän palannut enää kokoukseen

Osmo Mustonen toimi pykälän ajan puheenjohtajana.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kvalt 10.11.2022 § 107

22/02.05.07/2022

Valmistelija Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400 855 924, ari.niskanen@vaala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Päätösehdotus Kunnanhallitus:
Kunnanvaltuusto päättää että

1. kunta antaa 100 % omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainaan kuntarahoitukselle (4 000 000 €) liittyen kahden rivitalon uudistuotannon rakennuttamis-, suunnittelu- ja urakkakustannuksiin. Takaus kattaa luoton pääoman, korot sekä muut kulut. Takaus on voimassa 40 vuotta. Lainan takaus on lainansaajalle ehdoton.
2. kunta antaa 100 % omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Vaalan Niskan lainaan kuntarahoitukselle (1 000 000 €) tulevia korjauslainoja varten.

Kunnanhallitus	§ 155	14.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 70	22.06.2022
Kunnanhallitus	§ 239	18.10.2022
Kunnanhallitus	§ 257	02.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 107	10.11.2022

Takaus kattaa luoton pääoman, korot sekä muut kulut. Takaus on voimassa 40 vuotta. Lainan takaus on lainansaajalle ehdoton.

3. kunta perii vuosittain takausprovisiota 0,5 - 1,5 % verran lainasummasta. Takausprovisio peritään jäljellä olevasta lainapääomasta.

4. hallintojohtaja voi allekirjoittaa kunnan puolesta takaukseen liittyvät asiakirjat.

5. Kiinteistö Oy Vaalan Niska voi hyödyntää lyhennysvapaata jaksoa lainan alussa. Se voi olla maksimissaan kolme (3) vuotta.

Matti Halonen teki vastaesityksen kohdasta 4: "kuten kohta 4, mutta loppuun: "Hallintojohtaja voi allekirjoittaa paperit, kunnes Vaalan Niska on toimittanut oman toimintasuunnitelmansa ja strategiansa Vaalan kunnanvaltuustolle nähtäväksi." Marko Hiltunen kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi tuleen kannatettu vastaesitys, jonka vuoksi päätöksestä tulee äänestää. Kunnanhallituksen esitys on Jaa ja Matti Halosen vastaesitys on Ei. JAA-äännet voittivat äänin 11-5. Tarkempi äänestystulos on liitteenä.

Esa Karjalainen ja Lauri Ratava poistuivat yhteisöjääveinä kokouksesta (klo 17.31-18.20 asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Esa Karjalainen vastasi valtuutetulta tullessiin kysymyksiin asiantuntijan roolissa klo 17.44-17.46 ja klo 17.54-56

Päätös: Hyväksyttiin.

Äänestystiedot

Jaa = kunnanhallitus, / Ei = Matti Halonen/ Tyhjä

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 250
§ 108

02.11.2022
10.11.2022

Vaalan kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2023

Khall 02.11.2022 § 250

Valmistelija

Kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400-855920, miira.raiskila@vaala.fi

Kunnanvaltuuston on kuntalain (410/2015) 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan tuloveroprosentit on ilmoitettava Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännes- prosenttiyksikön tarkkuudella.

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja siten niiden kustannukset siirretään 1.1.2023 kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta. Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutetaan niin, että niillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan vuodesta 2022 yhtä paljon: 12,64 prosenttiyksikköä. Tuloveroprosentti vuodelle 2023 ilmoitetaan siis prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella.

Koska Vaalan kunnan tuloveroprosentti vuonna 2022 on 21,00, jää tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 silloin 8,36. Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määrittämisestä on säädetty Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 55 §:n muuttamisesta annetussa laissa.

Vastaavasti on säädetty Verotusmenettelystä annetun lain 91 b §:n muuttamisesta annetussa laissa. Säännöksen tarkoituksena on estää verotuksen kiristyminen sen johdosta, että kuntien tehtävien siirtäminen

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 250
§ 108

02.11.2022
10.11.2022

hyvinvointialueille ja valtion rahoituksen piiriin edellyttää valtion veron korotuksia.

Kuntaliiton syyskuussa 2022 päivittämän verotuloennusteen mukaan Vaalan kunnallisverokertymä edellä esitetyllä veroprosentilla vuodelle 2023 on 3 665 000 euroa, jolloin yhden tuloveroprosentin tuotto on noin 438 000 euroa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että Vaalan kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 vahvistetaan 8,36.

Päätös: Hyväksyttiin

Kvalt 10.11.2022 § 108

195/02.03.01.00/2022

Valmistelija

Kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400-855920, miira.raiskila@vaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Päätösehdotus

Kunnanhallitus:

Kunnanvaltuusto vahvistaa Vaalan kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 8,36.

Päätös: Hyväksyttiin

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 251
§ 109

02.11.2022
10.11.2022

Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2023

Khall 02.11.2022 § 251

Valmistelija

kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400 855 920, miira.raiskila@vaala.fi

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöveroprosentit ilmoitetaan puolestaan prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2023 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %
- Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41–1,00 %
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93–3,10 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00–2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, jätetään ilmoituskenttä tyhjäksi.)
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00–6,00 % (Huom! KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti + 3,00 %)

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 251
§ 109

02.11.2022
10.11.2022

Ilmoitus suositellaan tehtäväksi välittömästi valtuuston päätettyä veroprosenteista. Sähköinen ilmoitus Verohallintoon tulee tehdä viimeistään torstaina 17.11.2022

Vaalan kunnan tämänhetkiset kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

Kiinteistöverot 2022	%	Määrä
Vakituinen asuinrakennus	0,45	270 000
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,15	334 000
Voimalaitosrakennus	3,1	1 923 000
Yleishyödyllinen yhteisö	0	0
Yleinen kiinteistövero (rakennukset ja maa-alueet)	1,1	654 000
Yhteensä		3 181 000
Tilitetään		3 217 000

Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määrätty erillistä kiinteistöveroprosenttia.

Kiinteistöveroprosenttien tuleva kehitys Vaalassa

Vaalan kunnan vapaa-ajan asukasneuvoston mökkiläisjäsenet ovat esittäneet kunnalle toiveen kiinteistöveron alentamisesta samassa suhteessa kuin vakituisten asuntojen kiinteistöveroa alennettiin vuodelle 2022. Asiasta käytiin keskustelua jo vuonna 2021 talousarvion ja -suunnitelman valmistelun yhteydessä, jolloin kiinteistöveroprosenttien kevennys haluttiin kohdentaa ensin vakituisiin asuntoihin, ja mahdollisesti myöhemmin taloustilanteen niin mahdollistaessa myös muihin kuin vakituisiin asuinrakennuksiin ja yleiseen kiinteistöveroprosenttiin.

Kunnan kiinteistöveroprosenttien keventämisellä voisi olla vaikutusta asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden sekä elinkeinoelämän investointien sijoittumispäätöksissä. Vaalan kuntastrategian mukaisesti tavoitteena on, että Vaala on tunnettu elämyksellisen vapaa-ajan, mökkeilyn ja etätyön mahdollistava kunta, jossa on monia houkuttelevia mahdollisuuksia myös

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 251

02.11.2022

§ 109

10.11.2022

vakitukselle asumiselle. Vapaa-ajan asukasneuvoston toivetta on pidettävä strategian mukaisena ja elinvoimavaikutuksiltaan positiivisena.

Vaalan kunnan talousarviota vuodelle 2023 on erityisesti hyvinvointialueuudistuksen osin vielä epävarmoista vaikutuksista johtuen laadittu varovaisuusperiaatteella. Kuntaliiton mukaan julkisen talouden suunnitelman kehysurassa sote-toimien siirtyminen pois kunnilta toteutetaan neutraalisti: kuntatalouden menojen oletetaan supistuvan saman verran kuin kuntien valtionosuusrahoituksen. Siirtyvien tehtävien ja valtionrahoituksen todellinen suhde ei selviä vuosina 2023–2024, sillä tuolloin ei sote-lainsäädännöstä johtuen tehdä lainkaan kuntien ja valtion välistä perinteistä rahoitusvastuiden tarkistusta. Yksittäisissä kunnissa sote-siirto ei toteudu neutraalisti. Alustavien laskelmien mukaan sote-uudistus heikentää vajaan 200 kunnan talouden tasapainoa ja vahvistaa yli sadan kunnan taloutta.

Kunnanhallituksen päättämien talousarvion laadintaohjeiden mukaan taloussuunnittelussa on jatkettava viime vuosien tavoin tiukan linjan noudattamista, vaikka vuosikate tulee taloussuunnitelma-arvion mukaan olemaan hyvällä tasolla. Vuoden 2023 talousarviota valmistellaan lautakuntien esitysten pohjalta. Talousarvio näyttää valmistelun tässä vaiheessa ylijäämää 1 747 000 euroa. Talousarvioesityksen valmistelu pohjautuu siihen, että kiinteistöveroihin ei tehdä muutoksia vuodelle 2023 edellä kuvatusta talouden epävarmuudesta juontuvasta varovaisuusperiaatteesta johtuen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2022 tasolla seuraavasti:

Kiinteistöverot 2023	%	Määrä
Vakituinen asuinrakennus	0,45	270 000
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,15	334 000
Voimalaitosrakennus	3,1	2 229 000

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 251

§ 109

02.11.2022

10.11.2022

Yleishyödyllinen yhteisö	0	0
Yleinen kiinteistövero (rakennukset ja maa-alueet)	1,1	654 000
Yhteensä		3 487 000
Tilitetään		3 449 000

Päätös: Hyväksyttiin

Kvalt 10.11.2022 § 109

196/02.03.02.00/2022

Valmistelija

kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400 855 920, miira.raiskila@vaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Päätösehdotus

Kunnanhallitus:

Kunnanvaltuusto päättää että kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2022 tasolla seuraavasti:

Kiinteistöverot 2023	%	Määrä
Vakituinen asuinrakennus	0,45	270 000
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,15	334 000
Voimalaitosrakennus	3,1	2 229 000
Yleishyödyllinen yhteisö	0	0
Yleinen kiinteistövero (rakennukset ja maa-alueet)	1,1	654 000
Rakentamaton rakennuspaikka	0	0
Yhteensä		3 487 000
Tilitetään		3 449 000

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 251
§ 109

02.11.2022
10.11.2022

Keskustelun kuluessa Reijo Virkkunen esitti keskustaryhmän vastaesityksen, jossa yleistä kiinteistöveron laskua 1.10 prosentista 1.05 prosenttiin ja muun kuin vakituisen asunnon kiinteistöveron laskua 1.15 prosentista 1.05 prosenttiin vuoden 2023 talousarvioon. Jenna Leinonen kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi tulleen kannatettu vastaesitys, jonka vuoksi asiasta tulee äänestää. Kunnanhallituksen esitys on JAA, Reijo Virkkusen esitys on Ei. JAA-äännet voittivat äänin 10-7. Tarkempi äänestyksen erittely on liitteenä.

Päätös: Hyväksyttiin

Äänestystiedot
Jaa / Ei / Tyhjä

Kunnanvaltuusto

§ 110

10.11.2022

Ilmoitusasiat

Kvalt 10.11.2022 § 110

Kunnanvaltuustolle saatettiin tiedoksi:

Kunnanjohtaja:

Kunnanvaltuusto merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös: Hyväksyttiin

Kunnanvaltuusto

§ 111

10.11.2022

Muut mahdolliset asiat

Kvalt 10.11.2022 § 111

Valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu kuntalain 93 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti. (KunL 95 §).

Esityslistassa mainittujen asioiden käsittelyn päätyttyä on valtuustoryhmillä tai valtuutetuilla oikeus tehdä kirjalliseen muotoon laadittuja aloitteita kunnan hallintoa koskevista asioista ja antaa ne puheenjohtajalle. Tällaista aloitetta ei oteta heti päätettäväksi, ellei valtuusto asian kiireellisyyden vuoksi yksimielisesti toisin päättä vaan se lähetetään kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 105, § 106, § 107, § 108, § 109

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun joulukuunpäivä tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen

Valitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelinnumero: 029 5642 800

Faksinumero: 029 5642 481

Aukioloaika: 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi@oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Valitusaika 30/xx päivää

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

